י' בניסן תש"ע
25.3.2010

סיכום ישיבת המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע

מספר 137 מיום 25.3.2010

השתתפו החברים: מר מנחם זלוצקי – המשרד להגנת הסביבה, מ"מ יו"ר
פרופ' בלה גליל – מליאת רט"ג
גב' אביבה הררי - נציגת ציבור
מר עודד וינר – רבנות ראשית
מר אהרון ולנסי – ראש מועצה אזורית גליל עליון
מר רפי אלמליח – מנהל מקרקעי ישראל
גב' אהובה זקן – משרד התיירות
מר פנחס כהנא – קרן קיימת לישראל
גב' אהובה פלג – מנהל התכנון, משרד הפנים
מר יחיאל רז – משרד החקלאות
מר יואב שגיא - נציג ארגון "חיים וסביבה"

מוזמנים: מר מודי אורון – סמנכ"ל רשות הטבע והגנים
מר יובל פלד – מנהל חטיבת תכנון ופיתוח
גב' ענת יציב - מנהלת אגף מקרקעין, רשות הטבע והגנים
מר אורן מרגלית- מנהל התכנון, משרד הפנים
גב' כרמית קניגסברג אוחיון – מנהל התכנון, משרד הפנים
מר דוד דויטש – מנהל מקרקעי ישראל

סדר היום:

1. הודעות יו"ר

2. תמ"א 1/1/א/16/23 : **תמ"א חלקית ברמה מפורטת, למסילת הברזל נתב"ג-ירושלים בתוואי שער הגיא קטע מערבי** : דרך מנור.

3. תכנית מס' בר/280 : **תחנת מיתוג "יבנה"** : מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע למתקן הנדסי בהתאם לסעיפים 6 ,7 בתמ"א 8. כמו כן, מבוקש ביטול הכרזה של 8 דונם בשטח שמורת טבע מוכרזת שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7 על בסיס תכנית מאושרת ד/511) בתחום אתר חברת חשמל – תחנת מיתוג יבנה, לפי סעיף 26 לחוק הגנים הלאומיים.

4. תכנית מס' בר/249 : **גן לאומי נחל שורק** : מבוקש שינוי יעוד של 1,818 דונם "יער טבעי לשימור" לגן לאומי נחל שורק לפי סעיף 13 בתמ"א 22 שינוי 4 ואישור המועצה לקראת הכרזה.

5. תכנית ג/17304 : **יער הקשת הגדולה** : תכנית מתאר ליער וייעור המפרטת ומדייקת את תמ"א 22, ומייעדת שטח של שמורת טבע בתמ"מ 2/9 ליער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים.

6. תכנית ג/17627 : **מרכז יער חינוכי - ציפורי:** מבוקש אישור לגריעה של כ- 14.2 דונם מתמ"א 8 ומתמ"מ 9/2 לטובת התכנית.

7. תכנית ג/17825 : **תכנית מתאר לישוב גיתה** : הישוב ממוקם בתוך שמורת טבע מוכרזת נחל בית העמק (תכנית מפורטת ג/908), תמ"מ 9/2 גרעה את שטח הישוב מתחום השמורה והסדירה את גבולותיו. נדרש אישור המועצה לייעודים שלא נכללו בתכנית המאושרת: מלונאות ונופש כפרי.

8. תכנית ג/17962 : **בריכת עין אל אסד** : מבוקש שימוש בשמורת טבע מוכרזת הר מירון לפי סעיף 8 בתמ"א 8 למתקנים הנדסיים.

9. תכנית ג/17999 : **בריכת קידוחי איכסל** : שימוש בשמורת נוף רכסי נצרת (נ/23/19) של 1.86 דונם לצורך מתקן הנדסי – בריכת קידוחי איכסל, לפי סעיף 8 בתמ"א 8.

10. תכנית ג/17926 : **מושב פקיעין החדשה – שינוי יעוד קרקע בנחלה מס' 68** : מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע ע"פ תמ"א 35 ותמ"מ 9/2 למגורים.

11. תכנית חכ/25/ה – **שדות ים** : מבוקש שינוי יעוד של 153 דונם לפי סעיף 7 לתמ"א 8 - גן לאומי עתיקות קיסריה.

12. תכנית מס' 126/03/23 : **"אפיקי דימירי" באופקים** : מבוקש דיוק גבולות בין התכנית ובין תמ"א 35.

13. תכנית 483/02/7 : **שמורות טבע ויערות מתחם בארי** : מבוקשים חילופי שטחים בתכנית: (1) שינוי יעוד משמורת טבע נחל גרר בתמ"מ 4/14 ליער נטע אדם קיים בתמ"א 22, בהיקף של 1747.15 דונם. (2) שינוי יעוד מיער בתמ"מ 4/14 לשמורת טבע בתרונות בארי בהיקף של 438.79 דונם.

14. תכנית מס' 185/102/02/5 : **מתחם מגורים "שער לנוי" בשכונת נווה נוי באר שבע** : מבוקש שינוי בגבולות שמורת נוף מס' נ/62/1 ע"פ תמ"א 8.

1. הודעות היו"ר

1. עדיין לא מינו יו"ר קבוע למועצה. אני ממשיך לשמש כממלא מקום.
2. מקודמת רפורמה בחוק התכנון והבניה שעיקרה קיצור הליכי התכנון "תכנית אחת ועדה אחת". לרפורמה עלולה להיות השפעה על שינוי ייעוד של שטחים פתוחים לטובת פיתוח היות והיא מבטלת חלק ממנגנוני הבקרה על שימור השטחים הפתוחים (לדוגמא ביטול הולקחש"פ). מועצת גנים ושמורות טבע פועלת מתוקף חוק גנים לאומיים ושמורות טבע ואינה ועדת תכנון, לכן תכניות החלות בשמורות טבע וגנים לאומיים יצטרכו לקבל את אישור המועצה. הצעת החוק לא מסדירה את הזיקה בין מועצה זו לחוק התו"ב.

2. תמ"א 16/23/א/1/1: תמ"א חלקית ברמה מפורטת, למסילת הברזל נתב"ג-ירושלים בתוואי שער הגיא קטע מערבי

מטרת הדיון: דרך מנור

מוזמנים שנכחו בדיון:
מר אפרים שלאין – מתכנן הות"ל ויו"ר הגוף המאשר.
מר דן ארי – ראש מנהלת הקו המהיר לירושלים רכבת ישראל
מר אלדד ספיבק – מנהל פרוייקט הקו המהיר לירושלים רכבת ישראל
גב' תמי גנון – נציגת המחלקה הסטטוטורית של רכבת ישראל
מר זאב הכהן – מתכנן מרחב ירושלים ויהודה, , רשות הטבע והגנים
מר אברהם שקד – רכז שמירת טבע הרי ירושלים, החברה להגנת הטבע

מר מנחם זלוצקי:
התכנית נדונה במסגרת מועצה זו כבר פעמיים. הדיונים הקודמים היו טרם אישור התכנית במועצה הארצית. אחד התנאים שנקבעו להתחלת העבודות בגשר 8 מעל נחל יתלה, הוא אישור דרך סטאטוטורית.
תכנית תוואי הדרך עובר בתחום הג"ל המוכרז הרי יהודה לאורך כ- 200 מ'. המשך תוואי הדרך היורד לתוך נחל יתלה נמצא מחוץ לתחום הגן הלאומי.

מר אפרים שלאין:
המועצה הארצית מינתה גוף מאשר המלווה את הליכי האישור והביצוע של תוואי הרכבת.
הדרך העוברת בג"ל מוכרז הרי יהודה, הנקראת דרך מנור, תוכננה לצורך בניית הגשר בנחל יתלה.
בעקבות הדיון בחלופות המנהרה מועצת גנים תמכה בחלופת המנהור של רט"ג ולא אישרה את הגריעה. הולנת"ע לא קיבלה את עמדת מועצת גנים ושמורות טבע.
למרות שמועצת גנים חזרה על החלטתה בדיון חוזר,
המועצה הארצית קיבלה את המלצת הולנת"ע, תמכה בחלופת הגשר ואישרה את התמ"א המשלימה כולל דרך מנור.
המועצה הארצית קיבלה את השגת רכבת ישראל שביקשה לאשר מרחב חיפוש לחלופה אחרת של דרך גישה שלא נכנסת לתחום הג"ל.
'דרך מנור', הנכנסת לתחום הג"ל, עוברת בתוואי הטוב ביותר, תוואי הדרך נבחר יחד עם הגופים הירוקים. אם מועצת גנים תחליט היום לא לאשר גריעה מגל לטובת הדרך, תופקד תכנית הדרך האלטרנטיבית במרחב החיפוש.

(ש): מה תפקיד הדרך? ועדת סדן אמרה שהדרך לא נחוצה.
(ת): כדאי לשפר את תכנון הגשר ולצמצם מפגעים נופיים מתקדם בגוף המאשר הליך של תכנון מפורט של גשר דק יותר עם פחות עמודים. הגוף המאשר מכיר ברגישות השטח ולכן לא יבוצעו באזור נחל יתלה דברים שאינם חיוניים. אם ניתן יהיה לבנות את הגשר ללא דרך מנור, הדרך לא תיפרץ.

נעשה ניסיון ללא הצלחה, מול לשכת התכנון במחוז ירושלים לתת מעמד סטאטוטורי לדרכי יער קיימות. בשלב זה, אין אישור סטאטוטורי לדרכי היער.

(ש): סוגיית הבטיחות – מנחת מסוקים ותפיסה בטיחותית
(ת): בעקבות דו"ח סדן – ראוי לבחון מחדש את נושא הבטיחות.
ייתכן והדרך לא תיפרץ לצורכי ביצוע הגשר וגם לא יהיה צורך לפרוץ אותה לצורכי בטיחות.
אם בסופו של דבר לא יצטרכו אותה הגוף המאשר לא יתן אישור לפריצת הדרך.
רק הגוף המאשר יכול לתת אישור לפרוץ את הדרך.

מר דן ארי:
עברנו במהלך השנה מפאזה תיאורטית לפאזה של קו בעשייה. יש בשטח 4 קבלנים ואנו מתכוונים במהלך השנה הבאה להיות עם 12 ראשי עבודה.
מתוכננים כ- 40 ק"מ של מנהרות שיחפרו ב- 12 ראשים בשיטות שונות.
צפי ההתקדמות בתקופה שכל הראשים יעבדו בו זמנית הינו 80 מ' של מנהרה ביום.
פרויקט זה הינו מהפרויקטים התשתיתיים החשובים והיקרים במדינת ישראל המוערך בכ- 7 מיליארד ₪. קצבי הביצוע יעלו כ- 200 מיליון ₪ בחודש. כל עיכוב בפרויקט יעלה למשק הישראלי בהפסד של מיליוני שקלים בחודש.
מתוכננת מנהרה מס' 2 באורך של כ- 1,200 מ' – אשר תבוצע בצורה של קידוחי פיצוץ.
מתוכננת מנהרה מס' 3 באורך 11.5 ק"מ.
TBM– יכנס לחפירה של מנהרה מס' 3 בגמר ביצוע של גשר 8 .

גשר 8 מעל נחל יתלה מתכונן באופן כזה שעבודות הכרייה של מנהרה 2 יסתיימו ורק אז תושלם המיסעה לכיוון נציב הקצה מהעמוד המרכזי שהושלם.

מבחינת רכבת ישראל נדרשת דרך סטאטוטורית. אחת משתי החלופות צריכה להיות סטאטוטורית, כאשר אנו נקדם את שני המהלכים.
התחייבנו לבחון את נושא המילוט ביחד עם שאר מערכות הפרויקט, אך ייתכן ולא נזדקק לה. כדי לבנות את גשר 8 - מוסדות התכנון מחייבים אותנו שתהיה דרך גישה סטאטוטורית.
רוחב דרך מנור נקבע בשת"פ עם הגופים הירוקים..
רוחבה המרבי של הדרך בשלב הביצוע יהיה 6 מטר.
המיסעה רוחב 4 מ' עד 6 מ' - כולל שוליים.
בקטעים צרים המיסעה היא חד-סטרית ומחייבת ניהול תנועה.

מר זאב הכהן:
מציג על גבי המפה את תכנית רכבת ישראל לבנות במקביל את מנהרה מס' 2 וגשר מס' 8 במהלך של שנה אחת. ולאחר מכן, לבצע את כריית מנהרה 3 הארוכה ביותר.
שטחי התארגנות של הפרויקט: נמצאים באזור שער הגיא.
כל הלוגיסטיקה של מנהרה 3 תתבצע דרך מנהרה 2.
התכנית המקורית של רכבת ישראל הייתה לבצע את גשר 8, לפני פתיחת מנהרה 2 ולכן היה צריך דרך שתחבר בין שטחי ההתארגנות לנחל יתלה.
כיוון שאזור נחל יתלה הוא האזור הרגיש ביותר ישנן שתי חלופות לצמצום הנזק. חלופה מס 1 – הנמכת המנהרות, שנדחתה במועצה הארצית ע"פ המלצות ועדת סדן, חלופה מס' 2 – בניית הגשר בדירוג לאחר פריצת מנהרה מס' 2 ושימוש במנהרה כדרך גישה וביטול הצורך בפריצת דרך לנחל.
ועדת סדן המליצה שלא לקבל את חלופת הנמכת המנהרות אך ללכת על כיוון של בנייה בדירוג.
בעקבות המלצות ועדת סדן, נעשתה עבודה בגוף המאשר לתכנון גשר בנחל יתלה שמתאים לבנייה מתוך מנהרה 2 ללא פריצת דרך. המשימה הוכתרה בהצלחה ואושרה תכנית של גשר העונה לדרישות הנ"ל. עבודות הכרחיות שיהיה צורך לבצע מתוך הנחל, יבוצעו בדרכי העפר הקיימות.
הקבלן נערך לביצוע הגשר בהתאם וכבר תיאם עם היישוב נווה אילן ועם קק"ל את המעבר במושב ובדרכי היער. כולנו תקווה שלא נצטרך את דרך מנור לצורך ביצוע הגשר.
הסיבה שבכל זאת מועצת גנים ושמורות מתבקשת לאשר את 'דרך מנור' היא מתוך החשש לתקלה שלא תאפשר את ביצוע הגשר בדרכי היער. בשל ההיקפים הגדולים של הביצוע, רכבת ישראל זקוקה ל'תעודת ביטוח' שתאפשר את המשך הביצוע ללא עצירת העבודה.
יש לעשות כל מאמץ שהפרויקט לא יתקע ושלא תיפרץ דרך חדשה לנחל יתלה.

(ש): מה מעמדו הסטאטוטורי של הקטע המערבי?
(ת): יער נטע אדם וחורש טבעי לשימור.
בתכנית ארץ הכפירה: ישנה הצעה לשמורת טבע הנושקת לג"ל המוכרז הרי יהודה. קצה דרך מנור נמצא בשטח המיועד לש"ט.

רט"ג הודיעה שהיא לא רוצה את הדרך. יחד עם זאת היינו שותפים לתכנון הדרך.
ההתוויה שנכנסת לגל היא כדי לעמוד בשיפועים.
4.5 מ' של מסעה, גובה החציבה כ – 5 מ'. בנקודה אחת תגיע החציבה לגובה של- 10 מ'.
עדיף שהגריעה תיצמד לתכנית מפורטת כי תמיד הפריצה היא יותר רחבה מהדרך עצמה.
על מנת לשמור על גמישות מינמאלית בתכנון, הקו הכחול של התכנית חייב להיות יותר רחב מהתכנון המפורט.

מר אברהם שקד:
ההבדל בין שתי הדרכים שמוצגות הוא בסה"כ עניין קוסמטי. מה שדומה בהן היא העובדה שלא הוכח כלל ואפילו לא בורר עד תום הצורך בדרך חדשה כלשהי לנחל יתלה.
פריצת דרך חדשה לנחל נדרשה על ידי רכבת ישראל כדי לבצע את עבודות הקמת הגשר והפורטלים בנחל יתלה והוצדקה על ידה בצורך, לכאורה, בדרך קבועה לחירום וחילוץ, אחרי השלמת העבודות והפעלת הקו.
תפיסת החירום והחילוץ שהציגה רכבת ישראל הופרכה על ידי יועץ רט"ג, פרופסור האק, והתבררה כעוד מצג שווא של הרכבת.
בעקבות אימוץ המלצות וועדת סדן במועצה הארצית, התוכניות בנחל יתלה השתנו והעבודות להקמת הגשר הצטמצמו מאד. **רכבת ישראל התחייבה לפעול על פי המלצות הוועדה כולל ביצוע הגשר ללא דרך חדשה**, כדי לצמצם את הפגיעה הסביבתית.
כדי להקים את הגשר ואת הפורטלים לא צריך את הדרך הזו באף אחת מן החלופות. זאב הכהן הבהיר באופן ברור לגמרי את האפשרות לביצוע כל העבודות כמו שהציע דוח סדן, תוך התבססות על דרכים קיימות בשטח.
אם כבר ברור שלא צריך דרך חדשה לביצוע העבודות בנחל ועדיין לא הוכיחו שיש בה צורך לחירום וחילוץ, למרות שלרכבת ולגוף המאשר היו שבעה חודשים לברר העניין, כפי שנדרש בהחלטת המועצה הארצית – **למה צריך כאן דרך בכלל?**
מדברים על אישור הדרך כ"תעודת ביטוח סטטוטורי" מפני "מישהו" שימנע העבודה בדרכים הקיימות. הם מתכוונים אלי. אני מודיע באופן הברור ביותר שלא אפריע ועל דברי אפשר לסמוך יותר מעל כל אחד אחר שדיבר כאן לפני.
הטוב ביותר לנחל יתלה היה אם חלופת רט"ג למנהרה מונמכת הייתה מתקבלת. כך האזור לא מופר כלל והיה מתפקד כחלק לא פגוע משמורת הטבע המוצעת. העבודות בנחל יתלה, גם עם "מזעור הנזקים", עדיין תפגענה פגיעה קשה בנחל. אבל למרות השינוי הגדול בנוף, עדיין יש סיכוי לשיקום אקולוגי במשך עשרות שנים.
דרך חדשה ובמיוחד השארתה כדרך קבועה, מתאימה לכל כלי רכב, **תנציח לעד את ההפרה**, את החדירה הבלתי פוסקת של מינים פולשים לנחל ואת ההרס המוחלט של שמורת הטבע במקום.
שלא תהיה טעות: אם תאשרו את "דרך מנור" היא תבוצע, גם אם היא לא נחוצה לביצוע העבודות.
אם היא תיפרץ, ישתמשו בה גם לעבודות, בין אם צריך ובין אם לא צריך, וישאירו אותה כדרך קבועה לחירום, כי הרי כבר עשו אותה וחבל... כך גם יצליחו למנוע כל דיון אמיתי בקונספציית החירום והחילוץ המופרכת של רכבת ישראל.
את חלופת "אזור החיפוש" אולי לא יבצעו בכל מחיר. לא בגלל נזקה הנופי אלא בגלל מגבלותיה ההנדסיות – שיפועים וכדומה.
מעבר הדרך בגן הלאומי נדון ונדחה כבר פעמיים במועצת גנים. **אין שום סיבה שתשנו את החלטתכם** כל עוד לא הוכח מעל ספק הצורך בדרך קבועה למטרת חירום, אם בכלל.
אז למה חוזרים אליכם שוב ושוב? למה רוצים שתשנו עכשיו את החלטתכם? אגיד לכם למה:
כי בכל התהליך של קידום המסילה הזו, רצוף השקרים והמניפולציות, ההחלטה של מועצת גנים זוהרת באור איכותי יוצא דופן, אמיץ וערכי, שלא התפשר עם ההתנהלות המופקרת של כל היתר.
לא את הדרך הם צריכים מכם. מה שהם רוצים זה לעשות גם אתכם שותפים להפקרות.
קיבלתם החלטה עקרונית ונכונה. אני מבקש מכם לדבוק בהחלטתכם ולא לשנות אותה.

מר אפרים שלאין:
הגשר במיקום הזה הותווה בשת"פ. רכבת ישראל סימנה את הקו והכינה את התכניות עם טובי המומחים. גם דרך מנור נבחרה מתוך שורה של חלופות. זוהי הדרך הטובה ביותר מבחינה סביבתית.
אנו דנים בדרך העוברת בג"ל לאורך 200 מטר .
מבקש שתקבלו החלטה כדי שניתן יהיה להתקדם בביצוע התכנית.
(ש): מתי יוחלט אם צריך לפרוץ את הדרך או לא? למה הבדיקה של הדרך לא נעשתה בשנה האחרונה?
(ת): אנו מתעסקים עם קידום הרכבת לירושלים. אנו השקענו את המאמץ במזעור הפגיעה בנחל יתלה. הייתה קונספציה לצמצום הדרך.

בנושא הבטיחות: הגוף המאשר לא נכנס לנושא עדיין. זהו תהליך ארוך יותר וידון בשלבים הבאים.
אם יצטרכו את הדרך במהלך הביצוע חשוב לנו שיהיה לה אישור סטאטוטורי.
יעשה מאמץ לצמצום ההובלה בדרך לצורכי הביצוע. אם יתאפשר נשנע את הבטון לבניית הגשר דרך מנהרה 2. נראה אם הקבלן יצליח להשתמש בדרכים הקיימות, שאולי יותאמו לצורכי ביצוע הגשר ואז לא נצטרך את 'דרך מנור'. אם הקבלן לא יצליח להסתדר עם דרכי היער הקיימות, אז יהיה דיון.
אם יגידו שחייבים לבצע את הדרך – נאשרה.

<u>דיון פנימי:</u>

מר מנחם זלוצקי:
הדיון היום מתקיים במצב שונה מזה שהיינו בשני הדיונים הקודמים של המועצה.
בעבר המועצה סירבה לאשר את הדרך, אך המועצה הארצית דרשה שתהיה דרך סטאטוטורית.
קיימות 2 חלופות להחלטה: א. לאשר בתנאים את הבקשה לגריעה של דרך מנור לאורך כ- 200 מ' בהם היא עוברת בתחום ג"ל.
ב. לסרב לבקשה בנימוק שהמועצה לא השתכנעה בנחיצות האמיתית של הדרך.

ההחלטה בין החלופות צריכה להתקבל מתוך ראיה כוללת והרצון לשמר את נחל יתלה.
קיימת תכנית לשמורת טבע ויער הכפירה המקודמת על ידי קק"ל ורט"ג.

מר יובל פלד:
על רקע ההתקדמות בתכנון ובביצוע של קו הרכבת לירושלים, הצורך בדרך מנור הצטמצם, תכנון הגשר צמצם את מימדיו ושינה את שלבי ביצועו. כך למשל הגשר הוצר וצומצם לניצב אחד מרכזי בלבד כך שניתן לבצע את הגשר תוך שימוש בדרכים הקיימות בשטח.
הצורך בדרך מנור הולך ומתייתר.
עם זאת, קיימת התעקשות של היזמים והמועצה הארצית לאשר דרך סטאטוטורית בטענה שפרויקט לאומי בהיקף של מיליארד ₪, אי אפשר לאשרו ללא דרך גישה לצוואר הבקבוק.
צריך לזכור כי אם לא תאושר דרך מנור, תקודם החלופה השנייה של מרחב החיפוש, שהפגיעה שלה קשה יותר מהפגיעה של דרך מנור. חלופת דרך מנור היא הפחות פוגעת.
חלק מהלחצים נוגעים גם לתכנית "ש.ט. ויער הכפירה", הכוללת חלקים מדרך מנור והלחץ הוא לשלב את דרך מנור גם בתכנית זו ואם נתעכב "תיסגר" התכנית.
כיום, רט"ג חושבת שאפשר לאשר את דרך מנור, למרות שלא רוצים שהיא תבוצע.
לכן רט"ג מבקשת שתעשנה כל הפעולות וימוצו כל האפשרויות כדי שדרך מנור תאושר אך לא תבוצע.
לכן מבוקש שביצוע הדרך יהיה מותנה באישור של ועדות תכנון.

בקשת רט"ג היא שבמידה והשטח יגרע, בין אם תבוצע הדרך או לא, בסוף התהליך מבקשים שהשטח יחזור להיות במעמד של ג"ל.

מר מודי אורון:
לרט"ג יש הסכם חתום עם הרכבת שלא יבצעו את דרך מנור אלא רק אם יוערמו קשיים במעבר בדרכי היער הקיימות דרך נווה אילן. מועצת גנים ושמורות צריכה לדרוש לאשר את הדרך ללא גריעה מהגן הלאומי.

מר פנחס כהנא:
קק"ל מעוניינת לקדם את חלופת "נוה אילן" - שימוש בדרכי יער קיימות לביצוע גשר 8, שתבטל את הצורך בפריצת חלופת מנור או כל חלופה אחרת. אנו חייבים לקשור את החלטתנו לתכנית "ש.ט. ויער הכפירה". יש לדרוש לאשרה במקביל לאישור תכנית הרכבת. תכנית 'שמורת טבע ויער הכפירה' התקדמה מאוד והיא מוחזקת כ"בת ערובה".

מר יואב שגיא:
מתקומם כנגד המהלך של מנהל התכנון המחזיק את אישור תכנית "ארץ הכפירה" כ"בת ערובה" לאישור דרך מנור.
אין זה מקובל שהרכבת שמובילה פרויקט בסדר גודל אדיר איננה מסוגלת לקבוע אם היא צריכה או לא צריכה את הדרך. לכן יש להתנות את החלטתנו בקבלת תשובה מהיזמים.
הנחת העבודה צריכה להיות, שאם נאשר את הגריעה, הדרך הזו תבוצע גם אם לא יהיה בה צורך ממשי. לאור זאת ונוכח המגמה שמסתמנת שאין צורך בדרך, יש להימנע מגריעה בשלב זה.

מר עודד וינר:
משום מה לא הכניסו את מועצת גנים ושמורות בהצעת החוק לרפורמה בחוק התכנון והבנייה.
צריכים לדעת עד מתי וכמה ניתן להתעקש.
ההחלטה הראשונה לא לאשר את גריעת הדרך הייתה נכונה.
בהחלטה השנייה, שהייתה אחרי הדיון בולנת"ע, המועצה הצטיירה כמפריעה להליך התכנוני.
מאז המועצה הארצית קיבלה החלטה לאשר את חלופת הגשר.
הדרך השנייה במרחב החיפוש, יותר גרועה וניתן לאשר אותה ללא הסכמת המועצה.
לכן מציע לאשר את הבקשה לגריעה של כ- 200 מ' כי האלטרנטיבה יותר גרועה...
צריכים לדעת לקבל החלטות.
הרכבת רוצה רשת בטחון. ממליץ לאשר את בקשתם למרות שכואב הלב.
הם נחושים להפקיד את החלופה השנייה אם לא נאשר את הגריעה המבוקשת.

<u>החלטות:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מסכימה לאשר את הגריעה של 'דרך מנור' באורך של כ- 200 מטר, מתחום הגן הלאומי המוכרז הרי יהודה. המועצה דורשת שההחלטה על ביצוע הדרך בפועל תתקבל ע"י 'הגוף המאשר' לאחר אישור של הולנת"ע.
2. במידה ויוחלט על ביצוע הדרך היא תתוכנן בליווי אדר' נוף ותהיה ברוחב המצומצם ביותר שניתן (רוחב מיסעה <u>עד</u> 6 מ' כולל שוליים).
3. המועצה פונה ל'גוף המאשר' שיעשה כל מאמץ להכוונת הנגישות לעבודות הנדרשות בנחל יתלה באמצעות שימוש בדרכי היער הקיימות.
4. המועצה פונה למועצה הארצית בדרישה לקדם את אישור תכנית 'שמורת טבע ויער הכפירה'.
5. בנושא דרך הבטיחות והחירום: המועצה פונה לגוף המאשר לבחון שנית את הצורך בדרך מנור, כדרך חירום, עם גורמי מקצוע. המועצה דורשת שהחלטה על שימוש בדרך מנור לצורכי חירום ובטיחות תובא לאישור הולנת"ע.
6. עם השלמת ביצוע המסילה, במידה ולא יהיה צורך בביצוע הדרך, תקודם תכנית להחזרת יעוד השטח כגן לאומי.
7. בכפוף להתניות הרשומות לעיל, מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את גריעת שטח הדרך מתחום הגן הלאומי המוכרז הרי יהודה.

10 חברים בעד.
1 מתנגד.
ההחלטה התקבלה ברוב קולות.

3. תכנית מס' בר/280: תחנת מיתוג "יבנה"

מטרת הדיון: מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע למתקן הנדסי בהתאם לסעיפים 6 ,7 בתמ"א 8.
כמו כן, מבוקש ביטול הכרזה של 8 דונם בשטח שמורת טבע מוכרזת שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7 על בסיס תכנית מאושרת ד/511) בתחום אתר חברת חשמל – תחנת מיתוג יבנה, לפי סעיף 26 לחוק הגנים הלאומיים.

מוזמנים שנכחו בדיון:
מר שגיא שאול, מר יוסי דגן– עורכי ומגישי התכנית

מר שגיא שאול:
תחנת מיתוג יבנה, קיימת ופועלת החל מראשית שנות ה- 60. התחנה הינה מתקן אסטרטגי במערכת החשמל הארצית ומהווה חוליה חשובה בהעברת אנרגיה מתחנות כוח אל מרכזי עומס. כמו כן, באמצעות התחנה משווקת האנרגיה המיוצרת בתחנות הכוח אשכול לרשת החשמל הארצית והאזורית.
מטרת התכנית המופקדת הינה להסדיר את המעמד הסטאטוטורי של תחנת המיתוג ולאפשר את השיפורים החשמליים והחזותיים הנדרשים ע"י בניית מתקנים חדשים בתחום התחנה.
קרקעות אתר תחנת המיתוג נרכשו ע"י חברת חשמל, באמצע שנות ה- 70 לצורך הקמת מתקני חשמל. תחנת מיתוג יבנה כוללת בתוכה כ- 8 דונם משטח שמורת טבע מוכרזת שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7). שטח זה נרכש ע"י חברת חשמל, לאחר קבלת אישור מ.מ.י ורשות שמורות הטבע, אשר התנתה את העברת השטח בהקמת גדר במימון חברת החשמל. בפועל, המהלך הסופי של ביטול ההכרזה של 8 דונם, לא התקיים.
מבוקש ביטול הכרזה חלקי של שמורת טבע שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7) בתחום אתר חברת חשמל – תחנת מיתוג יבנה, לפי סעיף 26 לחוק הגנים הלאומיים.
התכנית הופקדה במאי 2009 וסיימה את תקופת ההפקדה ביולי 2009. אחד התנאים למתן תוקף לתכנית הוא ביטול ההכרזה.

מר יוסי דגן:
התחנה הוקמה בתחילת שנות ה- 60 כשחוק תו"ב לא היה קיים.
היתרי בניה התקבלו במהלך השנים ע"י הועדה המקומית לתו"ב לפי תכניות מקומיות ולפי החוק.
הציוד החשמלי באתר התיישן מאוד ויש צורך בשיפור המתקן והמתקנים החשמליים שבו. מדובר בהשלמה של הליך שהוחל והסתיים בעבר בתיאום מלא בין כל הגורמים המעורבים – למעט האקט הסופי של גריעה מתחום שמורת הטבע.

מודי אורון:
מדובר על תחנה קיימת, שנבנתה בשנות ה - 60. מבוקשת הסדרה של מצב קיים.
הייתה הסכמה לאפשר את הבנייה בתנאי שחברת חשמל תממן ביצוע של גדר שתשמר את הגבול בין המתקן לבין השמורה, על מנת למנוע פלישות בתחום השמורה.

גב' ענת יציב:
סטאטוטורית מדובר על גריעת שטח של 8 דונם משמורת טבע מוכרזת אשר לא מצוין כלל בתכנית:
לא במטרות התכנית וגם לא בתשריט התכנית.
לגבי הממשק בין תחנת המיתוג לשמורת הטבע:
להוראות התכנית הוכנסו דרישות רט"ג מבחינת השיקום והטיפול הנופי:
1. תכנית שיקום נופי בגבול שטח שמורת הטבע תוגש לרט"ג.
2. במידה ויבוצעו עבודות מחוץ לגדר האתר ובתחום שמורת הטבע, העבודה תתבצע בפיקוח רט"ג ועל חשבון היזם.
3. רשימת הצמחים לטיפול נופי וגינון בתחום התכנית ובתחום השטח לטיפול נופי, תאושר ע"י רט"ג.

<u>ההחלטות</u>:
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את שינוי יעוד שטח המבוקש (8 דונם) משמורת טבע שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7) למתקן הנדסי בהתאם לסעיפים 6 ,7 בתמ"א 8.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על ביטול הכרזה של 8 דונם בשטח שמורת טבע מוכרזת שיטה מלבינה אשדוד (ש/44/7 על בסיס תכנית מאושרת ד/511) בתחום אתר חברת חשמל – תחנת מיתוג יבנה, לפי סעיף 26 לחוק הגנים הלאומיים.
ההחלטות התקבלו פה-אחד.

4. תכנית מס' בר/249: גן לאומי נחל שורק

מטרת הדיון: מבוקש שינוי יעוד של 1,818 דונם "יער טבעי לשימור" לגן לאומי נחל שורק לפי סעיף 13 בתמ"א 22 שינוי 4 ואישור המועצה לקראת הכרזה.

גב' מירה אבנרי – מתכננת מחוז מרכז, רשות הטבע והגנים
נחל שורק מתחיל את דרכו בהרי ירושלים ונשפך לים התיכון מצפון לקיבוץ פלמחים. ב- 4 הק"מ האחרונים הנחל עובר ומתפתל בין דיונות חול עם צמחיה אופיינית.
חולות אלו מהווים מקום לערכי טבע רבים. ייחודם של חולות אלו הוא במינים פסמופילים (חובבי חול) אשר להם זהו גוש החולות הצפוני ביותר לפני נחל ירקון ולחלקם זהו גבול תפוצה צפוני (כגון כוח אפור).
כיום זורמים בנחל מי שפכים ממט"ש יבנה הפוגעים קשות במערכת האקולוגית. עם זאת, הנחל משמש מקום חיות לאוכלוסיית צבים רכים אשר הושבו לטבע ע"י רט"ג.
מבוקש שינוי יעוד של 1,818 דונם "יער טבעי לשימור" לגן לאומי נחל שורק, לפי סעיף 13 בתמ"א 22 שינוי 4 ואישור המועצה לקראת הכרזה.
התכנית החלה בשנת 1995 יחד עם מנהלת נחל שורק. ונמצאת כעת בהפקדה.
גן לאומי נחל שורק (בר/249) הוא חלק מתכנית מתאר מחוזית לנחל שורק תמ"מ 21/21/3. התכנית כוללת בתוכה מספר מוקדים לפעילויות פנאי ונופש.
נעשו תיאומים עם ממ"י והמועצה האזורית גן רווה. בעת הדיונים התעוררו בעיות כתבי שיפוי בשל הימצאות שטח פרטי בתוך הגן הלאומי. הגענו להסכמות עם ראש מ.א. גן רווה ובעלי שטחים חקלאיים.
מרכז המבקרים מופיע כסימבול בתכנית הבינוי, לבקשת רשות ניקוז. כיום מדרום לגן נמצאת שמורת טבע מוכרזת פלמחים, מצפון גן לאומי מוכרז נבי רובין וגן לאומי חוף פלמחים. המחשבה התכנונית הייתה שמרכז המבקרים ישרת את כל המרחב ויאומץ בתכנית המחוזית.

ש: למה צריך מרכז מבקרים ולמה דווקא שם?
ת: מרכז המבקרים, שגודלו 250 מ"ר ייתן מענה לכל האזור.
ש: האם אפשר להצמיד את מרכז מבקרים לקיבוץ פלמחים.
ת: מרכז המבקרים צריך לתפקד כמקום עצמאי. אך אנו מחוברים אל הקיבוץ מבחינה חינוכית.

<u>ההחלטות:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד של 1,818 דונם "יער טבעי לשימור" לגן לאומי נחל שורק לפי סעיף 13 בתמ"א 22 שינוי 4.
2. המועצה ממליצה לצמצם את שטח מרכז המבקרים המוצע בתכנית ושיתפקד כמרכז מידע.
3. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרים את מתקן המים הקיים לפי סעיף 8 לתמ"א 8 בתוך גן לאומי נחל שורק.
4. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על אישור התכנית להכרזה.

ההחלטות התקבלו פה-אחד.

5. תכנית ג/17304: יער הקשת הגדולה

מטרת התכנית: תכנית מתאר ליער וייעור המפרטת ומדייקת את תמ"א 22, ומייעדת שטח של שמורת טבע בתמ"מ 9/2 ליער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים.

מוזמנים שנכחו בדיון:
מר עומרי בונה - מנהל מרחב צפון, קק"ל
מר אביב בארי – עורך התכנית
גב' שמעונה סבג – מתכננת, מרחב צפון, קק"ל

מר עומרי בונה:
בשנות ה- 40 קק"ל רכשה את אדמות חוות סג'רה (כ- 20,000 דונם) והחלה בפעולות ייעור השטח. מרבית היער ניטע בשנות ה-60 וראשית שנות ה-70 של המאה הקודמת.
בשנת 1995, במסגרת אישור תמ"א 22 – חלק מהיערות הנטועים בפועל שהם גם שמורת נוף, הוגדרו כחורש טבעי לשימור (למשל חש/25). שטח תכנית חש/16 הוא ריכוז של אלונים סביב קיבוץ בית קשת.
ב- 1997 הוכנה תכנית אב ליער בית קשת והתחלנו בהכנת תכנית מפורטת ליער בית קשת. במקביל לטיפול שלנו בתחום יערות בית קשת התפתחו איומים משמעותיים על היער. עמדנו בפני מציאות כמעט בלתי אפשרית. נצרת עילית, משרד השיכון והמועצה האזורית גליל תחתון ראו באזור זה משאב לפיתוח.
פיתוח דרך נוף, מצפורים חניונים ופעילות עם קהל וציבור ולאחרונה פתיחת סינגל לרוכבי אופניים הביאו לתמיכה ציבורית מאוד רחבה ביער. נעשה מהפך תודעתי בציבור להבנת חשיבות המשאב של שטחים פתוחים במקום כ"כ רגיש ומרכזי בגליל.
בדיון בוועדה המחוזית, בה אושרה התכנית להפקדה בתנאים, ראש עיריית נצרת עילית דיבר בחום על יער בית קשת ומחשיב עצמו כידיד היער. גם ראש מ.א גליל תחתון הוא ידיד גדול של היער. גם נציגי משרד השיכון חזרו בהם מכוונתם לפתח על חשבון היער.
במהלך 15 השנים האחרונות הצלחנו לרתום את כל גורמי התכנון לטובת תכנית זו.
יער בית קשת היווה פרויקט דגל של קק"ל במובן של שמירת שטחים פתוחים והתמודדות עם איומים. מקום בו הבאנו לידי ביטוי את המדיניות של קק"ל לפיתוח בר קיימא.
בוצע סקר אקולוגי על ידי יחידת הסקרים של החברה להגנת הטבע. יחד עם רט"ג הוכנה תכנית ממשק כדי לוודא שכל הערכים שקיימים ביער ישמרו במסגרת נספח ממשקי שיצורף לתקנון.
יער בית קשת הוא מקום שגם קק"ל וגם רט"ג רצו לנהל. במסגרת ההבנות בין הגופים על בסיס ניתוח של יתרון יחסי שיש לכל גוף בשטח, הוחלט שיער בית קשת ינוהל ע"י קק"ל.
מבקש שהמועצה תתמוך בסיכומים שהתגבשו במהלך השנים בין רט"ג לקק"ל ביער בית קשת.
עצי האלון ביער בית קשת הם בני 60-50 שנה. עד קום המדינה לא היו תנאים שאפשרו את שיקומו. במקומות מסוימים, בייחוד בחלק הצפוני, אין יער בכלל ובמסגרת התכנית יש עניין להגדיל בצורה הדרגתית את מופע היער הטבעי של אלוני תבור באמצעות נטיעה.

מר אביב בארי:
תכנית יערות הקשת הגדולה הינה תכנית מתאר ליער וייעור המפרטת ומדייקת את תמ"א 22. אזור התכנית הוא הגליל התחתון המזרחי. אזור משופע ביערות, בחורשים ובפסגות. היערות משתרעים על פני כ- 34,000 דונם. אחד המאפיינים החשובים בתכנית הינו **רצף שטחי היער הקיימים והמוצעים.**
התכנית מציעה שטח יער גדול ומגוון אשר משלב יערות מסוגים שונים: מצויים בהם שריד של יער אלון התבור, שטחים נרחבים של יער נטע אדם קיים ומוצע, יער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח, יער פארק קיים ומוצע, נטיעות בגדות נחלים.
היער סובב אזור בו מרוכזים כ- 220,000 נפש ב- 9 ישובים, וישובים נוספים הגובלים בשולי היער.
היער משמש כריאה ירוקה ואזור נופש לאזור כולו וכן כמוקד תיירות נופש וטיילות אזורית.
במשך השנים היו איומים על היער כחטיבת שטח רציפה ומשמעותית. הפעילות התכנונית והציבורית של קק"ל הצליחה להתגבר על רצונות שונים לפיתוח, שאיימו לבוא במקום היער כמשאב פתוח לדורות הבאים.
התכנית כוללת 3 מתחמי יער: מתחם יער בית קשת, מתחם יער מורדות הרי נצרת ומתחם יער בלפור. כאמור, משמשים יערות הקשת הגדולה כאחד ממוקדי התיירות והנופש המרכזיים בצפון.

ליער שלוש כניסות: מאזור צומת גולני, דרך קיבוץ בית קשת ומתוך נצרת עילית.
קק"ל הכשירה ביער בית קשת דרך נוף, באורך 18 ק"מ, האוגפת את נצרת ממזרח ומדרום, שילטה את הדרך ופיתחה לצידה חניונים לבילוי בחיק הטבע, פרצה שבילי טיול להולכי רגל ורוכבי אופניים והכשירה מצפורי נוף. בקטעים תלולים של הדרך הונח ציפוי אספלט והיא מתאימה לתנועת כלי רכב ומיניבוסים.

התכנית הומלצה ע"י כל הועדות המקומיות. תכניות האב של הישובים מסביב מתואמים מול היערות.
התכנית עושה התאמות של יעודי הקרקע לפי מצב בשטח, וסוגי היערות הקיימים, בתיאום עם רט"ג. קיימת חפיפה של 6,940 דונם של שמורת נוף בתמ"א 8 ליער נטע אדם קיים בתמ"א 22.
תמ"מ 2/9 (חלקית על בסיס סימון שמורת טבע ושמורת נוף בתמ"מ 2 המקורית) סימנה שמורת טבע באזור אלוני בית קשת בהתעלמות מתמ"א 22. סה"כ חפיפה בשטח של 4,767 דונם, וחפיפה של שמורת נוף לשטחי יערות: 4,993 דונם.
תמ"א 35: סומן שטח של 1,305 דונם, לשמורות טבע וגנים לאומיים, שחלקו הגדול נופל על יער נטע אדם קיים.

מר מנחם זלוצקי:
שטח התכנית כולל כמה רמות של תכנון.
תמ"א 35 לא מפנה לתמ"א 8. אנו כמועצת גנים דנים בתכנית מתוקף תמ"א 8. תמ"מ 9/2 מפנה לתמ"א 8 ולכן מתחייב לדון בתכנית במועצה..
התכנית כוללת 2 שכבות:
אחת של תמ"מ 9/2 שמייעדת חלק מהשטח ליער לסוגיו וחלקו לשמורת טבע.
ותכנית מפורטות שמציעה את כל השטח כשטח יער לסוגיו.
לפי תמ"א 22 וגם לפי תמ"מ 9/2 ברגע שמאשרים תכנית מתאר מפורטת, אנחנו לא משנים את היעוד בתמ"מ 9/2. היעוד בתמ"מ נשאר כש"ט. רק בתכנית המפורטת נותר כפי שמבוקש כעת.
ההגנה על השטח באמצעות תמ"א 22 היא פחות חזקה מתמ"א 8.
יש היום, מבחינת ההגנה על השטח, מהלך גדול ורחב היקף שמוביל משרד החקלאות, הפיכת כל יערות תמ"א 22 לשמורות יער. לתת ליערות עוד שכבת הגנה במסגרת שמורות יער.

מר מודי אורון:
רשות שמורות הטבע ורט"ג עסקו רבות ביער בית קשת.
האזור של אלוני התבור היה יעד חשוב לקידום ההכרזה. במהלך השנים הניסיונות של רט"ג להכריז על השטח לא צלחו.
בשלב מאוחר יותר תמ"א 22 התקדמה, והשטח הנדון, סומן בתמ"א 22 כיער טבעי לשימור ואילו שינוי 9 לתמ"מ 2 סימן השטח כשמורת טבע. נוצרו חילוקי דעות. קק"ל החלה לפתח את השטח בצורה מאסיבית.
בחמש השנים האחרונות, רט"ג נמצאת במהלך של תיאומים עם קק"ל. במסגרת העקרונות של הסכם קק"ל-רט"ג, נכנסנו למו"מ ברמה כלל ארצית של תכניות שאנו הצענו וקק"ל הציעו, של איזון והחלפת שטחים, בין היתר שטח זה, הנמצא ביחידת שטח שקק"ל מנהלת ומפתחת. ההסכמות היו שרט"ג תוותר על ש"ט לטובת יער ובמסגרת הסכם כולל רט"ג קיבלה שטחי יער שהפכו לש"ט.
ההסכמה היתה שהשטח הזה יישמר כיער טבעי לשימור.
אקולוג מרחב גליל תחתון, יפתח סיני בדק את התכנית. ההערות נבדקו במחוז צפון ברט"ג.
השטח רווי ערכי טבע גם כשהם בתוך יער. הגענו להסכמה בכל המקרים. עומרי בונה מקבל את ההערות שלנו לטיפול ביער. סיכמנו שמסמך זה יהווה רקע או נספח לתכנית, שממשק יערני יתאים לתפיסת רט"ג. רט"ג תומכים בתכנית. חושבים שהיא תיתן מענה טוב לשימור.

גב' אהובה פלג:
תכנית המתאר המחוזית למחוז צפון תמ"מ 9/2 מייעדת את השטח לשמורת טבע בעוד תמ"א 22 מייעדת את השטח ליער טבעי לשימור.
על שטחי שמורות טבע בתמ"מ 9/2 חלות הוראות תמ"א 8. במקרה זה חלה הוראת סעיף 4.7 (3) (הוראה מיוחדת) הקובעת כי בשטח שמורת טבע המיועד גם ליער לפי תמ"א 22, ניתן יהיה לאפשר שימושים המותרים על פי תמ"א 22,לאחר היוועצות עם רט"ג מבלי שיהיה בכך שינוי לתכנית המתאר המחוזית.
התכנית מבוססת על ממצאיו של סקר אקולוגי שנערך בשנת 2003. מתוך הסקר ניתן ללמוד כי השטח טופל ע"י קק"ל לאורך שנים רבות עוד משנת 1946. כמו כן בהתאם לממצאי הסקר, אלוני התבור הוגדרו כיער טבעי לשימור, שמשמעותו שימור השטח בדומה לשמורת טבע. באשר לפעולות הממשק, שינוי 4 לתמ"א 22 (סעיף 14) מחזק את הבקרה באמצעות וועדה מקצועית.
אין ספק כי הכרזת השטח כשמורת טבע נותנת הגנה סטטוטורית טובה יותר. יחד עם זאת יש בפנינו תכנית יער שנעשתה בשיתוף פעולה עם ישובי הסביבה ויש לה חשיבות כחלק ממכלול יער הקשת הגדולה.

פרופ' בלה גליל:
אפתח בדבריו של פרופ' נוי מאיר שאמר על היער כי הוא " השריד המשמעותי האחרון של יערות פארק טבעיים של אלון התבור בגליל התחתון המזרחי.... מערכת אקולוגית מגוונת ועשירה ביותר, דווקא בגלל היות היער דליל ופתוח. מבנה זה יוצר הטרוגניות מרחבית גבוהה של תנאי אור וצל שמאפשרת קיום-יחד של עצים, שיחים ובני שיח יחד עם צומח עשבוני עשיר במינים, שיוצר פריחה מרהיבה בעונת האביב. הצומח המגוון וההטרוגני גם יוצר בית-גידול לפאונה עשירה במיוחד של ציפורים, יונקים וזוחלים". בשנת 2003 בוצע סקר אקולוגי ביער בית קשת על ידי יחידת הסקרים של החברה להגנת הטבע. אלא שהסקר לוקה בחסר – נבדקו הצומח, עופות ויונקים ולא יותר – אין לנו כלל מידע על חסרי החוליות – המרכיב החשוב ביותר במגוון הביולוגי המלמד אותנו על מצב ההביטט. אני מסבה את תשומת לבכם למכתב של יפתח סיני, אקולוג מרחב גליל תחתון, מחוז צפון-רט"ג, מיום 9.6.2009, המדגיש כי יש לשמור על יער הפארק על מגוון טיפוסיו, הגריגה, הבתה והשדות. יפתח כתב "יש לשלב בתקנון או במסמך מחייב עקרונות שנכנסו כבר בתכניות קק"ל אחרות". אולם כאשר אנו בוחנים את העקרונות הללו אנו רואים שמדובר בממשק בוטנאי גרידא, למעשה ממשק יערני: "נטיעות רב מיניות לעומת נטיעות חד מיניות. שימוש בצפיפויות נטיעה משתנות, כדי לגוון את מבנה היער... שימוש בעצמות דילול משתנות" וכו'. לא מדובר בממשק כולל – ממשק מערכתי – ממשק צומח וחי. כאשר רט"ג מבצעת ממשק הוא רב ערכי. יש כאן חטיבה של 5,000 דונם שטח רציף בעל מגוון גדול. יש לדאוג שכאן יתקיים ממשק שנותן מענה גם לביוטה.. אני מעריכה מאוד את השינוי הגדול שעבר על קק"ל. יחד עם זאת, איני מוצאת שההסכם עם רט"ג שהובא בפנינו נותן מענה מספק לשמירת המגוון בשטח שהוא כל כך ערכי, שהוא בהגדרה שמורת טבע. גם רט"ג עברה מהפך במחשבתה. היום חטיבת מדע והביולוגים מובילים ממשק אקטיבי, משום שברור שעם עוצמת השינויים וגודל השמורות, ללא ממשק אקטיבי מטרות השמורות לא תשמרנה. יש הכרה רחבה שיש צורך בממשק אקטיבי שכולל את האלמנטים החשובים שלמענם נוצרה השמורה. לפי יפתח סיני, אותו חלק שהיה מיועד לשמורה הוא יער פארק שיש לשמר בה לא רק תצורות הצומח (יער פארק, גריגה, בתה ושדות) אלא גם אוכלוסיות החי השוכנות שם.

מר עומרי בונה:
כאשר מדברים על ממשק בר קיימא אנו מתכוונים לכל המרכיבים של המערכת האקולוגית. נשמח לטפל במרכיבים חסרים. חורש לשימור אינו שטח שאנו אמורים להפעיל בו ממשק אקטיבי. לא לעשות התערבות ממשקית בניהולו. התכנית הזו קודמה ב-5 השנים האחרונות. יש עוד שותפים לתהליך.

מר יואב שגיא:
מברך על התכנית הכוללת ועל הרצון והנכונות של קק"ל לנהל את השטח.
השיקול של כולנו צריך להיות מה ההגנה הטובה ביותר לשטחים הערכיים ביותר.
מציין כי יער טבעי לשימור ע"פ תמ"א 22 לא נופל משמורת טבע בתמ"א 8 ובתמ"מ 9/2 מבחינת מה מותר ומה אסור, אך מעמד זה מקשה על מתן הגנה מירבית לשטח בעתיד באמצעות הכרזתו כשמורת טבע על פי חוק גנים ושמורות. ככלל יש לשאוף לתת לשטחים בעלי ערכיות אקולוגית גבוהה את מעמד ההגנה הגבוהה ביותר כשמורת טבע מוכרזת.

במקרים אלה ניתן לעשות הבחנה בין הנושא הסטאטוטורי ובין התפקיד הניהולי. יכול שטח מסוים להיות ש"ט ע"פ מעמד סטאטוטרי ורט"ג תיתן את הסמכות לניהול השטח לקק"ל. שני הגופים צריכים להתגבר על הנושא המוסדי ולעבוד יחדיו. אין זה תקדים שכן יש אלפי דונמים של שטחים מוגנים בהם מתקיים הסדר כזה.
חושב שכך צריך להיעשות במקומות עם ערכיות גבוהה. במקרה זה אינני מתנגד לתכנית אם אכן ניתן לשמור על מעמד מקביל של שמורה ושל יער טבעי.

<u>החלטות:</u>

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לאשר את התכנית המפורטת יער הקשת הגדולה. התכנית המפורטת אינה משנה את היעוד של שמורת הטבע בתמ"מ 2/9.
ההיבט הסטאטוטורי – ההגנה על השטח לא נחלשת לאור כך, שאישור התכנית המפורטת (ג/17304) לא מבטל את היעוד של שמורת הטבע בתמ"מ 2/9, שנותן הגנה סטאטוטורית מיטבית לשטח. בנוסף, התכניות המפורטות של קק"ל יקבלו בעתיד הגנה נוספת של שמורת יער.
ההיבט הממשקי - שינוי 4 לתמ"א 22 מחייב בסעיף 14 הכנת מסמך לממשק יערני שיכלול בין היתר את פעולות הממשק המותרות בשטח. מסמך הממשק היערני נבחן ע"י ועדת המעקב והבקרה המקצועית של תמ"א 22.
2. שטח התכנית יישאר כשמורת נוף בתמ"א 8.

ההחלטות התקבלו פה-אחד.

<u>6. תכנית ג/17627: מרכז יער חינוכי - ציפורי</u>

מטרת הדיון: מבוקש אישור לגריעה של כ- 14.2 דונם מתמ"א 8 ומתמ"מ 9/2 לטובת התכנית.

מוזמנות שנכחו בדיון:
אדר' איריס ענבר – עורכת התכנית
גב' שמעונה סבג – מתכננת, מרחב צפון, קק"ל

אדר' איריס ענבר:
התכנית ממוקמת באתר מרכז יער חינוכי קיים אותו מפעילה קק"ל ואשר הוקם מתוקף תכנית מאושרת (ג/6650) משנת 1992.
המרכז מקנה ידע בתחום מורשת א"י וידיעת הארץ ומהווה נקודת יציאה לפעילויות. המרכז נמצא בסמוך לגן לאומי ציפורי, מדרום לכניסה למושב ציפורי, מצפון לדרך ארצית 79.
התכנית המוצעת משלימה את הפעילויות הקיימות באתר ומתאימה את תכנון האתר למתכונת הנדרשת כיום בהפעלת אתר חינוכי זה, תוך שדרוג התכנית המפורטת.
עיקר התכנית חלה על תחום התכנית המאושרת, וכוללת גם עדכון גבול מזרחי משיק לגבול תכנון מושב ציפורי, והשלמת מקטע פעילות חינוכית בטבע כחלק מהתכנית המפורטת, בהיקף של פחות מ-4 דונם.
התכנית מצויה מחוץ לגן הלאומי המוכרז, אך היא בתוך תמ"א 8 שנעשתה בקנ"מ אחר.
מבוקש אישור לגריעת 14.23 דונם מתמ"א 8 ומתמ"מ 9/2 (אשר הטמיעה קו זה) לטובת התכנית.

גן לאומי ציפורי מאושר בתכנית מפורטת (ג/ 1239), אשר בהתאם לתמ"א 8, היא הקובעת גבול מדויק לגן הלאומי. יש לראות את הממשק עם תכנית מפורטת. גבול תכנית מפורטת ציפורי-ריש לקיש (ג/1239) מרוחק ברדיוס של כ- 160 מטרים מערבה לתכנית מרכז יער חינוכי ציפורי, ואין כל חפיפה בין התכניות. הקטע המערבי מיועד למשטחי אוהלים, לקמפינג.
התבססנו על התכנית המאושרת. לא עשינו שינוי בפעילות ובהיקפים.
יש אכסון בחלק המזרחי. אכסון קיים ומאושר בפועל.

(ש): מה ההבדל בין התכנית המוצעת למאושרת?
כמה מטר בשטח הוא בניה קשיחה לעומת כמה מיועד בתכנית החדשה?
(ת): ישנה התכנית המאושרת. הוצאנו היתר לבקתות.

בפועל קיימות 6 בקתות, מותאמות לכל הדרישות. כמו כן אושר ב- 1999 היתר ל-25 בקתות נוספות (אך לא נבנו עקב מחסור בתקציב). היתר ל- 28 בקתות נוספות הוגש ואושר שוב בשנת 2008.

מר מודי אורון:
אין לרשות הטבע והגנים התנגדות שהשטח ישנה את ייעודו משמורת טבע בתמ"א 8 ובתמ"מ 9/2 לטובת המרכז החינוכי. תמ"א 8 דייקה גבולות. באזור זה לא נקדם הכרזה.

<u>החלטה</u>:
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לאשר את השינוי המבוקש מתמ"א 8 ומתמ"מ 9/2 בהיקף של 14.2 דונם לטובת מרכז-יער חינוכי - ציפורי.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

7. תכנית ג/17825: תכנית מתאר לישוב גיתה

מטרת הדיון: הישוב ממוקם בתוך שמורת טבע נחל בית העמק בתמ"א 8 (תכנית מפורטת ג/908), תמ"מ 9/2 גרעה את שטח הישוב מתחום השמורה והסדירה את גבולותיו. נדרש אישור המועצה לייעודים שלא נכללו בתכנית המאושרת: מלונאות ונופש כפרי.

אדר' עדי לוסקי:
הישוב גיתה הוא ישוב קהילתי שממוקם על שלוחה הררית מדרום לאזור תעשיה תפן. הישוב הוקם כחלק מתכנית מצפים. הוקם בשנות ה- 80 הדרך ליישוב עוברת דרך הכפר ג'ת. בישוב 64 משפחות. מזה מספר שנים מתקיים בישוב מאזן הגירה שלילי, גילם הממוצע של התושבים עולה, מס' בתים נעזבו לאחר שבעליהם לא הצליחו למכרם ועברו לישובים אחרים. בחלק מהשטחים הציבוריים רמת טיפוח ירודה שאינה תואמת ישובים איכותיים מסוג זה.

במערב הישוב מתוכננת שכונת הרחבה, הכוללת 9 בתים חדשים. הישוב נמצא בנחיתות בהשוואה לישובים קהילתיים אחרים, בתחום מ.א. מעלה יוסף. בישוב לא קיימים שירותים לרווחת התושבים, אין יעודי תעסוקה והוא הישוב היחיד בתחום המועצה בו אין אירוח כפרי. מהישוב נשקף נוף מרהיב לכל עבר. מדרום לישוב נמצאים מצוקי גיתה.

מטרות ויעדי התכנית הם חיזוק הישוב הקיים וייצובו כמקום מגורים אטרקטיבי באמצעות: יצירת בסיס תעסוקתי-כלכלי בתחומי הישוב, חיבורו לכביש תפן-ג'ת, שיחבר את גיתה לגוש תפן. הפיכת הישוב למוקד קהילתי-חברתי-תרבותי והגדלת אוכלוסיית הישוב.
הישוב ממוקם ע"פ תמ"א 35, בתוך גבולות שמורת טבע נחל בית העמק (תכנית מפורטת ג/908). אולם תמ"מ 9/2 גרעה את שטח היישוב מתחום השמורה והסדירה את גבולותיו. הוא מוגדר כשטח ללא מגבלות סביבתיות.
כל שטח הישוב נמצא בתוך תמ"א 8 וכאשר אישרו את תמ"מ 2/9 המייעדת את השטח של גיתה לישוב, לא נעשה שינוי יעוד מתמ"א 8.

התכנית מהווה תכנית חלקית לשטחי הישוב גיתה הכלולים בתכנית המפורטת (ג/במ/218) ואינה מוסיפה יח"ד על אלו המותרות בתכנית התקפה. שטחה – 247.3 דונם, מכשירה את הישוב כישוב תיירותי ע"י הוספת 84 מגרשי נופש כפרי בצמוד למגרשי מגורים קיימים ומתוכננים (סה"כ 168 יחידות אירוח כפרי).
מציעים תוספת של חצי דונם בצמוד לכל יחידה קיימת והסדרת יתר היחידות.
עם זכויות של 2 יחידות אירוח. התכנית מוסיפה מגרש למלונאות.
במסגרת התכנית מבוטלת תכנית לבנייה רוויה בשוליו הדרומיים של הישוב ובמקום מתוכנן מלון בן 125 חדרים.

התכנית המאושרת בוצעה בחלקה.

התכנית שבנדון מוגשת בתחום הקו הכחול. היא כוללת רק שטחים שבתחום מ.א מעלה יוסף ובשטח גלילי בסמכות ועדה מחוזית. (החלק שנגרע מן התכנית התקפה, מצוי בתחום מוניציפאלי של מ.מ ינוח-ג'ת).

הזכות ליחידות אירוח ניתנה לכל המגרשים המאוכלסים, אך ככל הנראה לא כולם יממשו את הזכות. סילוק השפכים מתוכנן למתקן טיפול שפכים אזורי בעכו בעזרת חיבור הישוב לקו סניקה תפן-עכו, המתוכנן מצפון לישוב. אופי הטופוגרפיה ומגבלות שונות מחוץ לתחומי הישוב לא מאפשרות סילוק ביוב גרביטציוני לכן מתוכננות 3 תחנות שאיבה מקומיות קומפקטיות שיחברו את הישוב לקו הסניקה תפן-עכו. מתקן טיהור השפכים הקומפקטי הפועל כיום בתחום הישוב יבוטל.

מר מנחם זלוצקי:
שמורת הטבע המוכרזת נחל בית העמק נמצאת בגבול הישוב. כל הישוב נמצא בתמ"א 8 ולא נעשה שינוי יעוד מתמ"א 8. אנו נדרשים להחליט לגבי תוספות הבינוי המוצעות בתוך תמ"א 8 על גבול ש"ט המוכרזת.

(ש): האם בחנתם חלופות למיקום המלון?
(ת): בחנו בתחילת תהליך תכנון הישוב. הישוב בנוי ולא תוכנן כישוב תיירותי.
הייתה החלטה לא לתכנן את ה"זנב" – שטח בתחום מ.מ. ינוח ג'ת.
בנוסף לרגישות הסביבתית ברובד הקנייני חלות מגבלות רבות. חלקות קרקע רבות בשולי הישוב הן בבעלות פרטית של תושבים מהישוב ג'ת ולא ניתן לפתח אותן. המלון קיבל את אישור משרד התיירות.

מר מודי אורון:
תכנית ההרחבה של הישוב גיתה, המוצגת כאן היום, בעייתית ומגדילה משמעותית את הפגיעה בשמורת הטבע "נחל בית העמק" שכבר נפגעה פגיעה קשה בעבר כתוצאה מפעילות פיתוח שונות בסביבתה.
בשמורה מתקיימת פעילות מטיילים על גבי שביל טיול מסומן ופעילות ייחודית של גלישה וטיפוס צוקים במצוקי גיתה המצויים בתחום השמורה.
עבור שני הישובים הגובלים בשמורה: גיתה וירכא הוכנו ואושרו בעבר תכניות הגורעות שטחים מהשמורה.
הישוב גיתה שהוקם בשנת 1980 סובל מניבון והתפתחות בלתי מספקת. מערכות הביוב שלו לא טופלו כראוי והשפכים גלשו אל השמורה במהלך שנות קיומו.
בתכנית המוצגת כאן, הוקטן משמעותית שטח החיץ שבין גבול השמורה המוכרזת לאזורי המגורים והמלונאות המוצעים והוסף מתקן הנדסי לסניקת הביוב באזור הדרומי, על גבול השמורה.
לאור כל זאת, רט"ג מתנגדת להוספת בינוי בשטח הציבורי הפתוח הגובל בשמורה ולשינוי יעוד והוספת המבנה המלונאי המוצע. כמו כן מבקשת הרשות כי מיקום המתקן ההנדסי יוזז מגבול השמורה ויוצמד לשטחי המגורים.

מר דוד דשן דויטש:
מדובר בישוב קהילתי שנכשל מבחינה חברתית וכלכלית. אנשים רבים עוזבים אותו.
מנסים כעת לקבע את התושבים המתגוררים ביישוב.
הצימרים יתנו לחלק מהתושבים אפשרות כלכלית. צריך לחשוב איך בתוך הקו הכחול של התכנית עוזרים להם לעשות שינוי.

מר רפי אלמליח:
המלון מתוכנן בצמוד למגורים ולא משנה את קו הבינוי.
בניגוד לתכנית קיימת הם שינו את גודל המגרשים והוסיפו שטח למגרשים של חצי דונם.
מציע לשנות את היעוד של תמ"א 8, לשנות את הקו הכחול של התכנית ולהוציאה מתחום ש"ט בתמ"א 8.
ממליץ לאשר גריעה עד גבול השצ"פ.
בבינוי המפורט: כל שטח המלון ייכנס לשטח מחוץ לתחום השצ"פ.

<u>דיון פנימי:</u>
מר מנחם זלוצקי:
הישוב קיים ומצוי בסמיכות לשמורת טבע מוכרזת נחל בית העמק. בעבר יצרו את החיץ בין הבינוי לבין השמורה. התכנית הנוכחית משנה את החיץ ומוסיפה שטח ליחידות אירוח.
המלון ממוקם בתחום שטח ציבורי פתוח ובגינו נאלצים להזיז את קו הסניקה של הישוב.
בפרוגרמה של התכנית יש סתירה פנימי. לא יהיה מימוש של כל הצימרים המתוכננים, אם בונים מלון של 125 חדרי אירוח שלא יתרום כלכלית לתושבי הישוב, אולי רק לתדמית שלו. המלון מתוכנן על חשבון הבאפר בין היישוב לשמורה .

<u>החלטות:</u>
<u>הצעת היו"ר:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לשנות את היעוד של תמ"א 8 כך שכל שטח הישוב הקיים בתחום הקו הכחול יצא מתחום תמ"א 8.
2. מועצת גנים ממליצה לא לאשר את המיקום של המלון בתחום השצ"פ של תכנית הישוב המאושרת, בשל הקרבה לגבול שמורת הטבע המוכרזת נחל בית העמק וההשלכות של הבינוי (קו ראיה, תאורה ועוד.) המוצע על שמורת הטבע.

<u>הצעת רפי אלמליח:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לשנות את היעוד של תמ"א 8 כך שכל שטח הישוב הקיים בתחום הקו הכחול יצא מתחום תמ"א 8.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לצמצם ככל הניתן את תחום הבינוי של המלון על מנת שלא יחדור לתחום השצ"פ של הישוב.

5 חברים בעד הצעת היו"ר
3 חברים בעד ההצעה של רפי אלמליח.

הצעת היו"ר התקבלה ברוב קולות.

8. תכנית ג/17962: בריכת עין אל אסד

מטרת הדיון: מבוקש שימוש בשמורת טבע מוכרזת הר מירון לפי סעיף 8 בתמ"א 8 למתקנים הנדסיים.

מוזמנות שנכחו בדיון:
אדר' נתי ליזרוביץ – חברת תה"ל
אדר' נוף יהודית גרמי

אדר' נתי ליזרוביץ:
חברת תה"ל מתכננת עבור חברת מקורות. המתקן מתוכנן במסגרת שילוב מפעלי הספקת המים בגליל מקידוחי נחל עמוד למפעלי המים האזורים של כרמיאל ועין אביב. בריכת המים תשמש להספקה ישירה לישובים עין אל אסד, אמירים, פרוד שפר וביית ג'אן.
מבקשים שינוי יעוד קרקע משמורת טבע מוכרזת הר מירון בתמ"א 8 לברכת המים בשטח של כ- 3 דונם. בריכת עין אל אסד בנפח 1,300 מ"ק וברום של כ- 690 מ'.
דרך הגישה לאתר המתקן ההנדסי מתחברת לדרך מאושרת ע"פ תכנית ג/8253. הדרך הקיימת הינה צרה ומונחים בה תשתיות שונות.
תמ"א 35 מגדירה את השטח כמרקם שמור משולב בתוך ש"ט וג"ל, כוללת רגישות ולפיכך הוכן במסגרת התב"ע נספח נופי הכולל: הקצאת שטח לשתילה, קירות תומכים בחלקו הצפוני של האתר, שיחופו באבן מקומית. בראש הקיר התומך תבוצע רצועת נטיעות.
גובה הבריכה הוא כ - 9 מטר – גובה זה נקבע על מנת לתפוס שטח מצומצם ככל הניתן עבור הבריכה והתחנה.

אדר' נוף יהודית גרמי:
יש צורך בתכנית, היותוהישוב צריך בריכת מים. ההישענות היא על תשתית קיימת ומאושרת סטאטוטורית. התכנית מצויה בשטח רגיש מאוד מבחינה נופית אך הנצפות שלה נמוכה יחסית. נצפית מכביש 65 (בעיקר מהישוב מורן). כדי למזער את הפגיעה נבחנו מס' חלופות, כולל כאלו הנראות למרחוק.
המיקום של הבריכה נקבע בשוליים של שמורת הטבע. שמורת הטבע מכסה את כל השטח בו חיפשנו מקום לבריכה. הכניסה לשטח הירוק היא יחסית מועטה.
על פי הנחיות התמ"א באתרים מסוג זה יש צורך בליווי של יועצת נוף ועריכת נספח נופי כמוגדר על פיה.
המפלסים של הרצפה נקבעו בגלל הולכת המים. המתקנים המתוכננים והקירות התומכים יחופו באבן. יש בעיות של קרקע, ולכן לא ניתן לבצע חפירה גדולה. יבנה קיר תמך בגובה הבריכה ויהיה מדרון מינימאלי ונטיעות.
מיני הצמחים שיינטעו יהיו זהים לאלו הקיימים בשמורה. הפגיעה בחורש היא פגיעה מינימאלית בין מרקם של עצי זית למרקם עצי חורש צפופים יותר. החלופות למיקום נבחנו עם מנחם אסף – אחראי תשתיות של מחוז צפון ברשות הטבע והגנים.
(ש): למה אי אפשר להשקיע את הבריכה בקרקע?
(ת) הרעיון הוא למצוא את המקום שבו הבריכה מתפקדת טוב ביותר מבחינה הנדסית עם השטח. שאר המבנים הם נמוכים. ע"פ נספח הבינוי: יש צנרת. הבריכה מחוברת לחשמל.
(ש): האם האתר מואר?
(ת): חברת מקורות מאירה את הבריכה על מנת לשמור על בטיחות המתקן. התאורה באתר תתוכנן כתאורת חצר ולא כתאורת גדר.

גב' ענת יציב:
לרט"ג הוצגו 3 חלופות. רט"ג העדיפה את החלופה המוצעת מצפון לעין אל אסד והיא זו שהתקבלה.
יש לנו מספר הערות לתכנית:
בתקנון אין התייחסות לנושא התאורה.
התכנית מחייבת העתקת עצים – התכנית מצויה בש"ט מוכרזת והתיאום צריך להיות עם רט"ג.
חסר תנאי להיתר בניה. נדרש אישור של רט"ג.
מבקשים שההערות המופיעות בנספח הנופי יופיעו גם בהוראות התכנית, כי כעת הנספח הנופי הינו נספח מנחה ולא מחייב.

<u>ההלטות:</u>

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את השימוש בתוך שמורת טבע מוכרזת הר מירון לפי סעיף 8 בתמ"א 8 למתקנים הנדסיים.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מבקשת להטמיע בהוראות התכנית את ההערות של רט"ג:
   תישמר רצועת חורש טבעי בסמוך לדרך החקלאית.
   תאורה – תתוכנן כתאורת חצר אשר ניתנת להפעלה בזמן עבודות בלילה.
   לא תתוכנן תאורת גדר.
   ההנחיות להעתקת עצים יינתנו לאחר סימון גבולות עבודות עפר ע"י רט"ג. העתקת עצים תתבצע בפיקוח רט"ג.
   עודפי חפירה יפונו מחוץ לשמורה לאתר מאושר.
   תנאי להיתר בניה – אישור רט"ג.
   יש לשנות את הנספח הנופי לנספח מחייב. להטמיע את שאר הסעיפים בהוראות התכנית.

ההחלטות התקבלו פה-אחד.

9. תכנית ג/17999: בריכת קידוחי איכסל

מטרת הדיון: שימוש בשמורת נוף רכסי נצרת (נ/23/19) של 1.86 דונם לצורך מתקן הנדסי – בריכת קידוחי איכסל, לפי סעיף 8 בתמ"א 8.

אדר' נורית רוזנטל:
בריכת קידוחי איכסל הינה בריכה קיימת של מקורות, אשר הוקמה לפני 20 שנה. ממוקמת ממערב לישוב איכסל ומספקת מי שתייה ליישובים איכסל ונצרת. **התכנית נועדה להסדיר סטאטוטורית את הבריכה הקיימת.**
קיבולת הבריכה כ- 2,000 מ"ק, קוטרה 17 מ'. הבריכה נבנתה כ- 3 מ' מתחת למפלס הקרקע הקיימת. האתר חצוב בחלקו בהר. האתר והדרך מוקפים חורש נטע אדם.

שטח התכנית: 2.673 דונם. מבוקשת הקלה ע"פ התכנית ג/17999 המוצעת, שטח הבריכה מיועד למתקנים הנדסיים בהיקף של 1.866 דונם, ודרך הגישה אליה מיועדת לשמורת נוף רכסי נצרת, עם זיקת הנאה למעבר ברכב (0.807 דונם).
התקבלה התייחסות חיובית של רט"ג ושל קק"ל.

ענת יציב:
קק"ל הוציאו את הדרך ואת המתקן וגרעו את הבריכה משמורת הנוף וגם בתכנית יער הקשת הגדולה שטח הבריכה נגרע.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת שימוש לפי סעיף 8 בתמ"א 8 בשמורת נוף רכסי נצרת (נ/23/19) של 1.86 דונם לצורך מתקן הנדסי – בריכת קידוחי איכסל לפי <u>תכנית ג/17999</u>.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

10.תכנית ג/17926: מושב פקיעין החדשה- שינוי יעוד קרקע בנחלה מס' 68

מטרת הדיון: מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע ע"פ תמ"א 35 ותמ"מ 2/9 למגורים.
נוכחים מטעם הדיון:
אדר' רודי ברגר – מתכנן
מר רפי דהן – בעל הנחלה ממושב פקיעין החדשה

אדר' רודי ברגר:
מטרת התכנית היא הגדלת נחלה מס' 68 בפקיעין החדשה והפיכת שטח חקלאי לקרקע חקלאית עם הנחיות מיוחדות, לצורך הקמת 5 יחידות אירוח.
מבקשים להקטין את מספר יחידות האירוח המותרות לבניה משמונה יחידות לחמש יחידות, ללא שינוי בסה"כ השטח המותר לבניה, (סה"כ 200 מ"ר). כדי לשפר את התנאים של צפיפות הבניה.
שטח הנחלה כדונם.
השטח חופף לתכנית המאושרת (ג/14446) והתוספת המוצעת צמודת דופן אליה. יש רצף תכנוני עם נחלה 68 והשטח המבוקש כלול במשבצת החקלאית של הישוב. זהו האיתור המתאים להגדלת שטח הנחלה.
אין חפיפה עם שמורת טבע מוכרזת הר מירון בתמ"א 8.
מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע למגורים ע"פ תמ"א 35 ותמ"מ 9/2.
הצימרים לא יהיו יחד עם יחידות המגורים אלא מתוכנן להוציאם לשטח החקלאי.
התכנית תואמה עם רשות העתיקות.

מר רפי דהן :
נחלתי קטנה. ביקשתי שהבן הממשיך יגור בצמוד אלי. אישרו לי השלמה לדונם. מבקש את אישורכם להרחבת הנחלה.

מר יובל פלד:
רט"ג לא מתנגדת לתכנית. אין חפיפה עם שמורת טבע מוכרזת הר מירון בתמ"א 8. התכנית חופפת לשמורת טבע ע"פ תמ"מ 9/2 וע"פ תמ"א 35.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד משמורת טבע ע"פ תמ"א 35 ותמ"מ 9/2 למגורים.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

11. תכנית חכ/25/ה – שדות ים

מטרת הדיון: מבוקש שינוי יעוד של 153 דונם לפי סעיף 7 לתמ"א 8 - גן לאומי עתיקות קיסריה.
אדר' דני בר קמה:
התכנית שבנדון היא תכנית מתאר לקיבוץ שדות ים שהופקדה לאחרונה. בבדיקת התכנית במנהל התכנון, הוחלט כי התכנית טעונה הקלה מתמ"א 8, לעניין גן לאומי עתיקות קיסריה המסומן בתמ"א 8. תכנית האכרזה לגן הלאומי (תכנית מאושרת חכ/57 לגן לאומי קיסריה) מצומצמת יותר והיא מחוץ לתכנית הנדונה (חכ/25/ה). תמ"א 8 שאושרה מאוחר יותר מתכנית חכ/57 קבעה את שטח הגן הלאומי בהיקף נרחב יותר.
מבקשים שינוי יעוד של 153 דונם מגן לאומי בתמ"א 8 ליעודים השונים ע"פ תכנית חכ/25/ה.
תמ"א 8 אושרה על גבי מבני הקיבוץ הקיימים, ועל גבי התכנית המפורטת של שדות ים חכ/25/ה'.

גב' ענת יציב:
המדובר בהקלה של 153 דונם מתוך 1475 דונם מפוליגון "עתיקות קיסריה" שבתמ"א 8. כל השטח המבוקש להקלה מהתמ"א מצוי בתחום הקיבוץ ומבונה בפועל. ועל כן אין לרט"ג התנגדות לבקשה.

<u>החלטה</u>:
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד של 153 דונם מגן לאומי לפי סעיף 7 לתמ"א 8 ליעודים השונים ע"פ תכנית חכ/25/ה.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

12. תכנית מס' 126/03/23: "אפיקי דימירי" באופקים

מטרת הדיון: מבוקש דיוק גבולות בין התכנית ובין תמ"א 35.
מוזמנים שנכחו בדיון:
אדר' רות חן - יורם פוגל אדר' ומתכנן ערים בשיתוף עם אדר' רות חן
מר עזרי אלון – מתכנן סטאטוטורי מחוז דרום, רשות הטבע והגנים
מר רפי שיטרית – מנהל ההנדסה בחברה י.ח. דימרי בע"מ
אדר' צופית כחלון – אדר' בחברת י.ח. דימרי בע"מ

מר עזרי אלון:
מיקום שמורת הטבע שגוי ו.
שמורת טבע נחל אופקים מופיעה בתמ"א 35 במקום שגוי - על שטח מישורי (מיקום השכונה) ולא על רצועת הנחל.
תמ"א 31 סימנה את שמורת טבע נחל אופקים במקום השגוי הזה ותמ"א 35 "חזרה" על אותה השגיאה. תמ"מ 4/14 תיקנה חלקית את מיקום השמורה שהוזז לכיוון הנחל.
שטח שמורת טבע נחל אופקים כ- 315 דונם.
התוכנית מתקנת ומדייקת את גבולות השמורה, הוראות התוכנית מטפלות בממשק שבין השכונה הנחל / השמורה - אין לרשות הטבע והגנים התנגדות להפקדת התכנית.

אדר' רות חן:
התכנית ממוקמת בחלק הדרום-מזרחי של העיר אופקים ומייעדת אותו לשכונת מגורים חדשה ברצף עם שכונת צמודי קרקע קיימת. שטח התכנית 1,271 דונם. השטח כולל חלק מאפיק נחל אופקים.
מבוקש דיוק גבולות בין התכנית ובין תמ"א 35.
הקו התוחם את שמורת טבע נחל אופקים דויק בקטע הגובל בתכנית. נוסחו הוראות לייעוד זה, לרצועת השצ"פ הסמוכה אליו ולשורת המבנים שאחריה, בתיאום עם רט"ג.
שטחי היערות בתמ"א 22 והקיימים בפועל בתכנית דויקו והוגדרו מחדש, כולל גריעה, בתיאום עם קק"ל ובאישורה.

<u>החלטות:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לאשר את דיוק הגבולות בין התכנית ובין תמ"א 35.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על קידום שמורת טבע נחל אופקים להכרזה.
ההחלטות התקבלו פה-אחד.

13. תכנית 483/02/7: שמורות טבע ויערות מתחם בארי

מטרת הדיון: מבוקשים חילופי שטחים בתכנית: 1. שינוי יעוד משמורת טבע נחל גרר בתמ"מ 4/14 ליער נטע אדם קיים בתמ"א 22, בהיקף של 1747.15 דונם. 2. שינוי יעוד מיער בתמ"מ 4/14 לשמורת טבע בתרונות בארי בהיקף של 438.79 דונם.

נוכחים מטעם התכנית:
גב' נירה צדוק – רכזת תכנון סטאטוטורית, מרחב דרום, קק"ל
מר עזרי אלון – מתכנן סטאטוטורי מחוז דרום, רט"ג

גב' נירה צדוק:
תכנית מתחם בארי הינה תכנית מתאר ברמה מפורטת לשטחי יערות, שמורות טבע ושטחים חקלאיים. התכנית משותפת למ.א אשכול, רשות הטבע והגנים וקק"ל.
התכנית מדייקת שטחי יערות בתמ"א 22 ומגדירה את השימושים המותרים ביער לסוגיו. בנוסף, התכנית מרחיבה את שטחי שמורת טבע בתרונות בארי ומגדירה את הגבולות המדויקים של שמורת טבע נחל הבשור המאושרת בתמ"מ 4/14.

בשטחים החקלאיים התכנית קובעת מגבלות שונות במטרה לשמור על האופי החקלאי הקיים ועל ייחודיות השטחים הפתוחים במתחם התיירותי..
התכנית קובעת הוראות שימור לאלמנטים בנויים ואתרי מורשת מתקופות קדומות. באותם האתרים התכנית מציעה שימושים תיירותיים בהיקפים המותרים בתמ"א 22.
מבוקש שינוי יעוד משמורת טבע נחל גרר בתמ"מ 4/14 ליער נטע אדם קיים בתמ"א 22, בהיקף של 1747.15 דונם.
בנוסף, התכנית מציעה **שינוי יעוד מיער בתמ"מ 4/14 לשמורת טבע בתרונות בארי בהיקף של 438.79 דונם.**
התכנית תואמה עם כל הגורמים הרלוונטים, כולל תיאום עם משרד הביטחון והחקלאים.

מר עזרי אלון:
שמורות הטבע הנכללות בתוכנית מתחם בארי הינן: ש.ט. בתרונות בארי שמקבלת הרחבה, ש.ט. נחל הבשור שמקבל דיוק גבולות,ש.ט. נחל גרר שחלקו משנה יעוד ליער.
שטח שמורת טבע נחל גרר שמיוער בפועל עבר ליעוד של יער, ושמורת טבע בתרונות בארי הורחבה לשטח הכולל בתת ספר ואזורי פריחות.
בתכנית קיים מרחב "נוף חקלאי מיוחד" - שבו חל איסור להקמת מבנים לחקלאות, ומותרים גידולים חקלאיים נמוכים (למניעת הסתרת האתרים), בשל אתרי מורשת ושימור כמו: אתר נאחביר – המיקום הראשון של בארי , מפעל ומכרות הגופרית, אתר מחסני התחמושת, אתרי פריחות ועוד.

מר מנחם זלוצקי:
זאת תכנית חשובה באזור בעל ערכי מורשת ותיירות.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את חילופי השטחים בתכנית:
1. שינוי היעוד משמורת טבע נחל גרר בתמ"מ 4/14 ליער נטע אדם קיים בתמ"א 22, בהיקף של 1747.15 דונם.
2. שינוי יעוד מיער בתמ"מ 4/14 לשמורת טבע בתרונות בארי בהיקף של 438.79 דונם.

ההחלטה התקבלה פה-אחד.

14. תכנית מס' 185/102/02/5: מתחם מגורים "שער לנוי" בשכונת נווה נוי באר שבע

מטרת הדיון: מבוקש שינוי בגבולות שמורת נוף מס' נ/62/1 ע"פ תמ"א 8.

נוכחים מטעם התכנית:
אדר' רמי מרש - מרש אדריכלים בע"מ.
מר רפי שיטרית – מנהל ההנדסה בחברה י.ח. דימרי בע"מ
אדר' צופית כחלון – אדר' בחברת י.ח. דימרי בע"מ
מר עזרי אלון – מתכנן סטאטוטורי מחוז דרום, רשות הטבע והגנים

אדר' רמי מרש:
חברת י.ח. דימרי בע"מ הסכימה, לבקשת העירייה וועדת השכונה, להפוך את השכונה מבניה רוויה של בניינים בני 5 קומות לבנייה צמודת קרקע.
40 יח"ד מתוך ה- 46 המתוכננות בפרויקט בנויות, ע"פ היתר בניה. מבוקשים שינויים בבינוי, והקטנת יח"ד מ- 60 יח"ד ל- 46 יח"ד.
התכנית מבקשת בעיקרה לבטל זיקת הנאה הקיימת לצורך העברת קו ביוב, ע"מ לאפשר העתקת הקו אל דרך מתוכננת.
התכנית נמצאת בחלקה הקטן בתחום שמורת נוף נ/62/1 ע"פ תמ"א 8. על שטח שמורת הנוף חלה תמ"א 22. התכנית תואמה עם מחוז דרום ברשות הטבע והגנים וקק"ל.
ועדה מחוזית דרום תומכת בשינוי גבולות שמורת הנוף במוצע בתכנית שבנדון.

מר רפי שיטרית:
אנו נמצאים עם תכנית מאושרת מפורטת שבתוקף ורוצים להסדיר את 6 יח"ד הנוספות.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי בגבולות שמורת נוף מס' נ/62/1 ע"פ תמ"א 8.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

רשמה: דפנה גימון, מרכזת המועצה

מאשר את הסיכום: ————————

מר מנחם זלוצקי – מ״מ יו״ר המועצה

העתקים:
ח״כ גלעד ארדן - השר להגנת הסביבה
ד״ר יוסי ענבר- מנכ״ל המשרד להגנת הסביבה
מר אלי אמיתי- מנכ״ל רט״ג
אדר׳ שמאי אסיף - ראש מינהל התכנון, משרד הפנים
גב׳ תמי בולר - מזכירות המועצה הארצית, משרד הפנים